

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Λ

"αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δ' ἴστον τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ,
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἂν δὲ καὶ αὐτοὶ
βαίνομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες. 5 ΟΛ
ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὸς κυανοπρώροιο
ἴκμενον οὔρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
ἡμεῖς δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
ἡμεθα· τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνε. 10
τῆς δὲ πανημερίας τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης·
δύσετό τ' ἠέλιος σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
"ἦ δ' ἐς πείραθ' ἴκανε βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε,
ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς 15 ΟΛ
ἠέλιος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
οὔθ' ὀπότη' ἂν στείχησι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
οὔθ' ὅτ' ἂν ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται,
ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοῃ τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα 20
εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
ἦομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
"ἔνθ' ἱερήια μὲν Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
ἔσχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
βόθρον ὄρυξ' ὄσσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα, 25 ΟΛ
ἀμφ' αὐτῶ δὲ χοῆν χεόμην πᾶσιν νεκύεσσι,
πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἠδέει οἴνω,
τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνον.
πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στείραν βοῦν, ἢ τις ἀρίστη, 30
ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερευσέμεν οἶω
παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα 35 ΟΛ
ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
ψυχαὶ ὑπέξ' Ἐρέβευς νεκύων κατατεθνηώτων.
νύμφαι τ' ἠίθεοί τε πολύτλητοί τε γέροντες
παρθενικαί τ' ἀταλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι,
πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείησιν, 40
ἄνδρες ἀρηίφατοι βεβρωτώμενα τεύχε' ἔχοντες·
οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος
θεσπεσίη ἰαχῆ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει.
δὴ τότε' ἐπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσα
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεὶ χαλκῶ, 45 ΟΛ
δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
ἰφθίμω τ' Αἴδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ·
αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ

ἤμην, οὐδ' εἶων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι. 50
 "πρώτη δὲ ψυχὴ Ἑλπήνορος ἦλθεν ἐταίρου·
 οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·
 σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
 ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγε.
 τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ, 55 ΟΛ
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 "Ἑλπήνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
 ἔφθης πεζὸς ἰὼν ἢ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 "ὥς ἐφάμην, ὁ δὲ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, 60
 ἄσέ με δαίμονος αἴσα κακῆ καὶ ἀθέσφατος οἶνος.
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 ἄψορρον καταβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθε. 65 ΟΛ
 νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουναζομαι, οὐ παρεόντων,
 πρὸς τ' ἀλόχου καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
 Τηλεμάχου θ', ὄν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
 οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε κίων δόμου ἐξ Αἴδαο
 νῆσον ἐς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα. 70
 ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο.
 μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν καταλείπειν
 νοσφισθεῖς, μή τοί τι θεῶν μῆνιμα γένωμαι,
 ἀλλὰ με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν, ἄσσα μοι ἔστιν,
 σῆμά τέ μοι χεῦναι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης, 75
 ἀνδρὸς δυστήνοιο καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
 ταῦτά τέ μοι τελέσαι πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν,
 τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.'
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.' 80
 "νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
 ἤμεθ', ἐγὼ μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
 εἰδῶλον δ' ἐτέρωθεν ἐταίρου πόλλ' ἀγόρευεν·
 "ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνηυῖς,
 Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια, 85 ΟΛ
 τὴν ζοὴν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
 τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὡς εἶων προτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
 "ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο 90
 χρύσειον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω καὶ προσέειπεν·
 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 τίπτ' αὐτ', ὦ δύστηνε, λιπὼν φάος ἠελίοιο
 ἦλυθες, ὄφρα ἴδη νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
 ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε δὲ φάσγανον ὀξύ, 95 ΟΛ
 αἵματος ὄφρα πῖω καὶ τοι νημερτέα εἴπω.'
 "ὥς φάτ', ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον
 κουλεῶ ἔγκατέπηξ'. ὁ δ' ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαινόν,

και τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
 "νόστον δίζηαι μελιιδέα, φαιδίμ' Ὀδυσσεῦ· 100
 τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός· οὐ γὰρ οἶω
 λήσειν ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῷ
 χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξάλασας.
 ἀλλ' ἔτι μὲν κε καὶ ὣς κακά περ πάσχοντες ἴκοισθε,
 αἶ κ' ἐθέλης σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἐταίρων, 105 ΟΛ
 ὀππότε κε πρῶτον πελάσσης εὐεργέα νῆα
 Θρινακίη νήσῳ, προφυγῶν ἰοειδέα πόντον,
 βοσκομένας δ' εὖρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
 Ἥελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
 τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἐάας νόστου τε μέδῃαι, 110
 καὶ κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἴκοισθε·
 εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον,
 νῆι τε καὶ ἐτάροις. αὐτὸς δ' εἴ περ κεν ἀλύξης,
 ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἐταίρους,
 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρῆϊς· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ, 115 ΟΛ
 ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίοτον κατέδουσι
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἔδνα διδόντες.
 ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίας ἀποτίσειαι ἐλθῶν·
 αὐτὰρ ἐπὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
 κτεινῆς ἠὲ δόλω ἢ ἀμφαδὸν ὀξεί χαλκῷ, 120
 ἔρχεσθαι δὴ ἔπειτα λαβῶν ἐυῆρες ἐρετμόν,
 εἰς ὃ κε τοὺς ἀφίκηαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
 ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
 οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήγους
 οὐδ' ἐυῆρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται. 125 ΟΛ
 σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει·
 ὀππότε κεν δή τοι συμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
 φῆη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνά φαιδίμῳ ὦμῳ,
 καὶ τότε δή γαίη πῆξας ἐυῆρες ἐρετμόν,
 ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι, 130
 ἀρνεῖδὸν ταῦρόν τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 οἴκαδ' ἀποστείχειν ἔρδειν θ' ἱερᾶς ἐκατόμβας
 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
 πᾶσι μάλ' ἐξεῖης. θάνατος δέ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῷ
 ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὃς κέ σε πέφνη 135 ΟΛ
 γῆραι ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δέ λαοὶ
 ὄλβιοι ἔσσονται. τὰ δέ τοι νημερτέα εἶρω·
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 "Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 140
 μητρὸς τήνδ' ὀρόω ψυχὴν κατατεθνηυῖης·
 ἢ δ' ἀκέουσ' ἦσται σχεδὸν αἵματος, οὐδ' ἐὸν υἱὸν
 ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
 εἰπέ, ἄναξ, πῶς κέν με ἀναγνοίῃ τὸν ἐόντα;"
 "ὥς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν· 145 ΟΛ
 "ῥῆιδίον τοι ἔπος ἐρέω καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω.
 ὄν τινα μὲν κεν ἐᾶς νεκύων κατατεθνηώτων
 αἵματος ἄσσον ἴμεν, ὃ δέ τοι νημερτέες ἐνίψει·

ὧ δέ κ' ἐπιφθονέης, ὁ δέ τοι πάλιν εἴσιν ὀπίσσω·
 "ὥς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω 150
 Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν·
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ἐπὶ μήτηρ
 ἦλυθε καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "'τέκνον ἐμόν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα 155 ΟΛ
 ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωῶσιν ὀρᾶσθαι.
 μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ρέεθρα,
 Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὖ πω εἴστι περῆσαι
 πεζὸν ἐόντ', ἦν μὴ τις ἔχη εὐεργέα νῆα.
 ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις 160
 νηὶ τε καὶ ἐτάροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
 εἰς Ἰθάκην, οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;"
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 'μήτηρ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Αἴδαο
 ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο· 165 ΟΛ
 οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
 γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι οἰζύν,
 ἐξ οὗ τὰ πρότισθ' ἐπόμεν Ἀγαμέμνονι δίῳ
 Ἴλιον εἰς εὐπῶλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον· 170
 τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτιο;
 ἦ δολιχὴ νοῦσος, ἦ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνε;
 εἰπέ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον,
 ἦ ἔτι πᾶρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἦδη 175 ΟΛ
 ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκέτι φασὶ νέεσθαι.
 εἰπέ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
 ἦέ μένει παρὰ παιδὶ καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει
 ἦ ἦδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος·
 "ὥς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·
 'καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
 σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἰζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δάκρυ χεύουσι.
 σὸν δ' οὐ πῶ τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ ἔκμηλος
 Τηλέμαχος τεμένεια νέμεται καὶ δαΐτας εἴσας 185 ΟΛ
 δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
 πάντες γὰρ καλέουσι. πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
 ἀγρῷ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται. οὐδέ οἱ εὖναι
 δέμνια καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
 ἀλλ' ὅ γε χειμᾶ μὲν εὔδει ὄθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ, 190
 ἐν κόνι ἄγχι πυρός, κακὰ δὲ χροῖ εἵματα εἴται·
 αὐτὰρ ἐπὶν ἔθησι θέρος τεθαλυῖα τ' ὀπώρη,
 πάντη οἱ κατὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο
 φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήταται εὖναι.
 ἐνθ' ὅ γε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει 195 ΟΛ
 σὸν νόστον ποθέων, χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνει.
 οὔτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην καὶ πότμον ἐπέσπον·
 οὔτ' ἐμέ γ' ἐν μεγάροισιν εὐσκοπὸς ἰοχέαιρα

οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποικομένη κατέπεφνεν,
 οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἢ τε μάλιστα 200
 τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν·
 ἀλλὰ με σός τε πόθος σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
 σή τ' ἀγανοφροσύνη μελιιδέα θυμόν ἀπήυρα·
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ γ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίζας
 μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνηυῖης. 205 ΟΛ
 τρὶς μὲν ἐφορμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἀνώγει,
 τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ εἵκελον ἢ καὶ ὄνειρῳ
 ἔπτατ'. ἐμοὶ δ' ἄχος ὄξυ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 "ἢ μήτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα, 210
 ὄφρα καὶ εἰν Αἶδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
 ἀμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο;
 ἢ τί μοι εἶδωλον τόδ' ἀγανὴ Περσεφόνηια
 ὄτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;"
 "ὥς ἐφάμην, ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ· 215 ΟΛ
 'ὦ μοι, τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
 οὐ τί σε Περσεφόνηια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
 ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε τίς κε θάνησιν·
 οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,
 ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο 220
 δαμνᾶ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμός,
 ψυχὴ δ' ἠύτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότῃται.
 ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
 ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῆ εἵπησθα γυναικί·
 "νῶϊ μὲν ὥς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ', αἰ δὲ γυναῖκες 225 ΟΛ
 ἦλυθον, ὄτρυνεν γὰρ ἀγανὴ Περσεφόνηια,
 ὅσσαι ἀριστήων ἄλοχοι ἔσαν ἠδὲ θύγατρεις.
 αἰ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο,
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμόν ἀρίστη φαίνετο βουλή· 230
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ
 οὐκ εἶων πίνειν ἄμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 αἰ δὲ προμνηστῖναι ἐπήισαν, ἠδὲ ἐκάστη
 ὄν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.
 "ἔνθ' ἦ τοι πρῶτην Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν, 235 ΟΛ
 ἢ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι,
 φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο·
 ἢ ποταμοῦ ἠράσασατ' Ἐνιπῆος θείοιο,
 ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησι,
 καὶ ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα. 240
 τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος ἐννοσίγαιος
 ἐν προχοῆς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·
 πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὔρει ἴσον,
 κυρτωθέν, κρύψεν δὲ θεὸν θνητὴν τε γυναῖκα.
 λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχευεν. 245 ΟΛ
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
 ἔν τ' ἄρα οἱ φῶ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
 "χαῖρε, γύναι, φιλότῃτι· περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ

τέξεις ἀγλαὰ τέκνα, ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι εὖναι
 ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν ἀτιταλλέμεναί τε. 250
 νῦν δ' ἔρχευ πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο μῆδ' ὀνομήνης·
 αὐτὰρ ἐγὼ τοί εἰμι Ποσειδάων ἔνοσίχθων.
 "ὥς εἰπὼν ὑπὸ πόντον ἐδύσετο κυμαίνοντα.
 ἢ δ' ὑποκυσαμένη Πελίην τέκε καὶ Νηληϊά,
 τῷ κρατερῷ θεράποντε Διὸς μέγαλοιο γενέσθην 255 ΟΛ
 ἀμφοτέρω· Πελίδης μὲν ἐν εὐρυχώρῳ Ἴαωλκῷ
 ναῖε πολύρρηνος, ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι.
 τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆι τέκεν βασιλεία γυναικῶν,
 Αἴσονά τ' ἠδὲ Φέρητ' Ἀμυθάονά θ' ἰππιοχάρμην.
 "τὴν δὲ μετ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θύγατρα, 260
 ἢ δὴ καὶ Διὸς εὐχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιονά τε Ζῆθόν τε,
 οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
 πύργωσάν τ', ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύναντο
 ναίεμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῷ περ ἑόντε. 265 ΟΛ
 "τὴν δὲ μετ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
 ἢ ῥ' Ἑρακλῆα θρασυμέμονα θυμολέοντα
 γείνατ' ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μέγαλοιο μιγεῖσα·
 καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
 τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς μένος αἰὲν ἀτειρής. 270
 "μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην,
 ἢ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδρεῖσιν νόοιο
 γημαμένη ᾧ υἱί· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἐξεναρίζας
 γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπτυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων 275 ΟΛ
 Καδμείων ἦνασσε θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς·
 ἢ δ' ἔβη εἰς Αἶδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
 ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
 ᾧ ἄχει σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
 πολλὰ μάλ', ὅσσα τε μητρὸς Ἐρινύες ἐκτελεύουσιν. 280
 "καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
 γῆμεν ἑὸν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
 ὀπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο,
 ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυεῖῳ ἴφι ἄνασσεν·
 ἢ δὲ Πύλου βασίλευε, τέκεν δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα, 285 ΟΛ
 Νέστορά τε χρόνιον τε Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.
 τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρῷ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 τὴν πάντες μνώνοντο περικτίται· οὐδ' ἄρα Νηλεὺς
 τῷ ἐδίδου ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπους
 ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἴφικληείης 290
 ἀργαλέας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
 δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκόλοι ἀγροῖῶται.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
 ἄψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπήλυθον ὄραι, 295 ΟΛ
 καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἴφικληείη,
 θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
 "καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,

ἢ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονε γείνατο παῖδε,
 Κάστορά θ' ἰππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα, 300
 τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἴα·
 οἳ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες
 ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγγασιν ἴσα θεοῖσι.
 "τὴν δὲ μετ' Ἴφιμέδειαν, Ἄλωῆος παράκοιτιν 305 ΟΛ
 εἴσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι,
 καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, μινυθαδίῳ δ' ἐγενέσθην,
 Ὡτόν τ' ἀντίθεον τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
 οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζεῖδωρος ἄρουρα
 καὶ πολὺ καλλίστους μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα· 310
 ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
 εὗρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
 οἳ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὀλύμπῳ
 φυλόπιδα στήσειν πολυαῖκος πολέμοιο.
 Ὅσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὅσση 315 ΟΛ
 Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἴν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἶη.
 καὶ νῦ κεν ἐξετέλεσσαν, εἰ ἥβης μέτρον ἴκοντο·
 ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ,
 ἀμφοτέρῳ, πρὶν σφωὶν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
 ἀνθῆσαι πυκάσαι τε γένυς ἐυανθεί λάχνη. 320
 "Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἶδον καλήν τ' Ἀριάδνην,
 κούρην Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεὺς
 ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων
 ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
 Δίῃ ἐν ἀμφιρῦτῃ Διονύσου μαρτυρήσειν. 325 ΟΛ
 "Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἶδον στυγερὴν τ' Ἐριφύλην,
 ἣ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.
 πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 ὅσσας ἠρώων ἀλόχους ἶδον ἠδὲ θύγατρας·
 πρὶν γὰρ κεν καὶ νῦξ φθῖτ' ἄμβροτος, ἀλλὰ καὶ ὥρη 330
 εὐδειν, ἣ ἐπὶ νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἐταίρους
 ἣ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει."
 ὣς ἔφαθ', οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ,
 κληθημῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιάοντα.
 τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων. 335 ΟΛ
 "Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὅδε φαίνεται εἶναι
 εἰδός τε μέγεθός τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας;
 ξεῖνος δ' αὐτ' ἐμός ἐστιν, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
 τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 οὕτω χρηρίζοντι κολούετε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν 340
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται."
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρωος Ἐχένης,
 ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν·
 "ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἡμῖν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
 μυθεῖται βασιλεία περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε. 345 ΟΛ
 Ἀλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε."
 τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
 "τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἶ κεν ἐγὼ γε

ζῶδες Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω·
ξείνος δὲ τλήτω μάλα περ νόστοιο χατίζων 350
ἔμπης οὖν ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰς ὃ κε πᾶσαν
δωτίνην τελέσω· πομπή δ' ἄνδρεςσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδεῖκετε λαῶν, 355 ΟΛ
εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνειν,
πομπὴν δ' ὀτρύνοιτε καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
καὶ κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
πλειοτέρη σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι·
καὶ κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἴην 360
πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα."
τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
"ὦ Ὀδυσεῦ, τὸ μὲν οὐ τί σ' εἴσκομεν εἰσορώοντες,
ἠπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπὶ κλοπῶν, οἷά τε πολλοὺς
βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους, 365 ΟΛ
ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο·
σοὶ δ' ἐπι μὲν μορφή ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί.
μῦθον δ' ὡς ὄτ' ἀοιδὸς ἐπισταμένως κατέλεξας,
πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 370
εἴ τινας ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἳ τοι ἅμ' αὐτῶ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔποντο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
εὔδειν ἐν μεγάρῳ, σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
καὶ κεν ἐς ἧῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ 375 ΟΛ
τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδεῖκετε λαῶν,
ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὕπνου·
εἰ δ' ἔτ' ἀκουέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε 380
τούτων σοὶ φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεύειν,
κήδε' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο,
οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν αὐτήν,
ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
"αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη 385 ΟΛ
ἀγνή Περσεφόνηια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσοι ἅμ' αὐτῶ
οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
ἔγνω δ' αἰψ' ἔμ' ἐκεῖνος, ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαιόν· 390
κλαῖε δ' ὃ γε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
ἀλλ' οὐ γὰρ οἳ ἔτ' ἦν ἴς ἔμπεδος οὐδέ τι κῆρυς,
οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
"τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν ἐλέησά τε θυμῶ, 395 ΟΛ
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
Ἄτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;

ἦε σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσαν
 ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν; 400
 ἦέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου
 βοῦς περιταμνόμενον ἠδ' οἴων πάεα καλά,
 ἦε περὶ πτόλιος μαχεούμενον ἠδὲ γυναικῶν;
 "ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
 'διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, 405 ΟΛ
 οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσαν
 ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὐτμήν,
 οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 ἀλλὰ μοι Αἴγισθος τεύξας θανάτῳ τε μόρον τε
 ἕκτα σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἴκόνδε καλέσσας, 410
 δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτῃ.
 ὥς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἐταῖροι
 νωλεμέως κτείνοντο σύες ὡς ἀργιόδοντες,
 οἳ ῥά τ' ἐν ἀφνειῷ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
 ἦ γάμῳ ἦ ἐράνῳ ἦ εἰλαπίνῃ τεθαλυῖη. 415 ΟΛ
 ἦδη μὲν πολέων φόνῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας,
 μουνάξ κτεινομένων καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
 ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
 ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πληθούσας
 κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν. 420
 οἰκτροτάτην δ' ἦκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς,
 Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
 ἀμφ' ἐμοί, αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων
 βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἠ δὲ κυνῶπις
 νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Αἶδαο 425 ΟΛ
 χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἐλέειν σὺν τε στόμ' ἐρεῖσαι.
 ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
 ἦ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλῃται·
 οἶον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
 κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον. ἦ τοι ἔφην γε 430
 ἀσπᾶσιος παίδεσσιν ἰδὲ δμῶεσσιν ἐμοῖσιν
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἠ δ' ἔξοχα λυγρὰ ἰδυῖα
 οἷ τε κατ' αἴσχος ἔχευε καὶ ἐσσομένησιν ὀπίσσω
 θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἦ κ' ἐυεργὸς ἔησιν.
 "ὥς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 435 ΟΛ
 'ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρεὸς εὐρύοπα Ζεὺς
 ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς
 ἐξ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπώλομεθ' εἵνεκα πολλοί,
 σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
 "ὥς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε· 440
 'τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἦπιος εἶναι·
 μὴ οἱ μῦθον ἅπαντα πιφασκέμεν, ὃν κ' εὐ εἰδῆς,
 ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
 ἀλλ' οὐ σοὶ γ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἕκ γε γυναικός·
 λίην γὰρ πινυτή τε καὶ εὐ φρεσὶ μῆδεα οἶδε 445 ΟΛ
 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.
 ἦ μὲν μιν νύμφη γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς
 ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῶ

νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῶ, 450
ὄλβιος· ἦ γὰρ τόν γε πατήρ φίλος ὄψεται ἐλθών,
καὶ κείνος πατέρα προσπτύξεται, ἦ θέμις ἐστίν.
ἦ δ' ἐμὴ οὐδέ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἄκοιτις
ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
κρύβδην, μηδ' ἀναφανδά, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν 455 ΟΛ
νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἴ που ἔτι ζῶντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
ἦ που ἐν Ὀρχομενῶ ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι,
ἦ που παρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ· 460
οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης·
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'Ἄτρεΐδη, τί με ταῦτα διείρειαι; οὐδέ τι οἶδα,
ζῶει ὃ γ' ἦ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν·'
"νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν 465 ΟΛ
ἔσταμεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε δέμας τε
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα. 470
ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδώκεος Αἰακίδαο
καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
" ἰδιογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
πῶς ἔτλης Ἀϊδόςδε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ 475 ΟΛ
ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἶδωλα καμόντων;"
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
'ὦ Ἀχιλεῦ Πηλῆος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλήν
εἴποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἰκοίμην· 480
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά. σείο δ', Ἀχιλλεῦ,
οὐ τις ἀνήρ προπάροίθε μακάρτατος οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω.
πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίομεν ἴσα θεοῖσιν
Ἄργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν 485 ΟΛ
ἐνθάδ' ἐὼν· τῷ μὴ τι θανὼν ἀκαχίζεω, Ἀχιλλεῦ·'
"ὡς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
'μὴ δὴ μοι θανάτῳ γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῳ,
ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίωτος πολὺς εἴη, 490
ἢ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαθοῦ μῦθον ἐνίσπες,
ἦ ἔπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε καὶ οὐκί.
εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος, εἴ τι πέπυσσαι,
ἦ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν, 495 ΟΛ
ἦ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
οὔνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χειρᾶς τε πόδας τε.
οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγᾶς ἡελίοιο,

τοῖος ἔων, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν· 500
εἰ τοιόσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ·
τῷ κέ τεφ στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
οἱ κεῖνον βιόωνται ἐέργουσιν τ' ἀπὸ τιμῆς·
"ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ἦ τοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὐ τι πέπυσμαι, 505 ΟΛ
αὐτὰρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς εἴσης
ἦγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἐυκνήμιδας Ἀχαιοὺς.
ἦ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλάς, 510
αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νικάσκομεν οἶω.
αὐτὰρ ὅτ' ἐν πεδίῳ Τρώων μαρναίμεθα χαλκῶ,
οὐ ποτ' ἐνὶ πληθυτῷ μένεν ἀνδρῶν οὐδ' ἐν ὀμίλῳ,
ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε τὸ ὄν μένος οὐδενὶ εἴκων, 515 ΟΛ
πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δημοτῆτι.
πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν,
ἀλλ' οἷον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῶ,
ἦρω' Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι 520
Κήτειοι κτείνοντο γυναίων εἵνεκα δῶρων.
κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὄν κάμ' Ἐπειός,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντα τέταλτο,
ἡμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον ἠδ' ἐπιθεῖναι, 525 ΟΛ
ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἠγήτορες ἠδὲ μέδοντες
δάκρυά τ' ὠμόργυνντο τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστου·
κεῖνον δ' οὐ ποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
οὕτ' ὠχρήσαντα χροῖα κάλλιμον οὕτε παρειῶν
δάκρυ ὁμορξάμενον· ὁ δὲ γε μάλα πόλλ' ἰκέτευεν 530
ἰππόθεν ἐξέμεναι, ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κόπην
καὶ δόρυ χαλκοβαρές, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
μοῖραν καὶ γέρας ἐσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινε
ἀσκηθῆς, οὕτ' ἄρ βεβλημένος ὀξεί χαλκῶ 535 ΟΛ
οὕτ' αὐτοσχεδὴν οὐτασμένος, οἷά τε πολλὰ
γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμῖξ δέ τε μαίνεται Ἄρης·
"ὡς ἐφάμην, ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
φοῖτα μακρὰ βιβᾶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
γηθοσύνη ὃ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι. 540
"αἶ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνηώτων
ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κήδε' ἐκάστη.
οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
τὴν μιν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ 545 ΟΛ
τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ.
παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ὥς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶδ' ἐπ' ἀέθλῳ·

τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχευεν,
Αἴανθ', ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο 550
τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μελιχίοισιν·
" Αἴαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου εἵνεκα τευχέων
οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισι, 555 ΟΛ
τοῖος γὰρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σείο δ' Ἀχαιοὶ
ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο
ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν
ἐκπάγλως ἤχθηρε, τειν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν. 560
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἴν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσης
ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν·
"ὥς ἐφάμην, ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
ψυχὰς εἰς Ἑρεβος νεκῶν κατατεθνηῶτων.
ἔνθα χ' ὄμως προσέφη κεχολωμένος, ἧ κεν ἐγὼ τόν· 565 ΟΛ
ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνηῶτων.
"ἔνθ' ἦ τοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱόν,
χρῦσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυσσι,
ἦμενον, οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἵροντο ἄνακτα, 570
ἦμενοι ἐσταότες τε κατ' εὐρυπυλῆς Ἄϊδος δῶ.
"τὸν δὲ μετ' Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι
χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές. 575 ΟΛ
"καὶ Τιτυὸν εἶδον, Γαίης ἐρικυδέος υἱόν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα,
γῦπε δὲ μιν ἐκάτερθε παρημένῳ ἦπαρ ἔκειρον,
δέρτρον ἔσω δύνοντες, ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνητο χερσὶ·
Λητῶ γὰρ ἔλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν, 580
Πυθῶδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.
"καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα
ἔστεῶτ' ἐν λίμνῃ· ἧ δὲ προσέπλαζε γενεῖω·
στεῦτο δὲ διψῶων, πῆειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
ὄσσάκι γὰρ κύψει' ὁ γέρων πῆειν μενεαίνων, 585 ΟΛ
τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ' ἀναβροχέν, ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατὰ κρῆθην χέε καρπὸν,
ὄγγυαι καὶ ροῖαι καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι
συκέαι τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι· 590
τῶν ὀπότη' ἰθύσει' ὁ γέρων ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι,
τὰς δ' ἄνεμος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιδόντα.
"καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα
λαῶν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
ἦ τοι ὁ μὲν σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσσὶν τε 595 ΟΛ
λαῶν ἄνω ὄθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότε ἀποστρέψασκε κραταιῖς·
αὐτίς ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λαῶς ἀναιδῆς.

αὐτὰρ ὃ γ' ἄψ ὥσασκε τιταινόμενος, κατὰ δ' ἰδρῶς
 ἔρρεεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει. 600
 "τὸν δὲ μετ' εἰσενόησα βίην Ἥρακληεῖην,
 εἴδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
 τέρπεται ἐν θαλίῃς καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,
 παῖδα Διὸς μέγαλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.
 ἀμφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὥς, 605 ΟΛ
 πάντος ἄτυζομένων· ὃ δ' ἐρεμνῆ νυκτὶ ἐοικῶς,
 γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν ὀιστόν,
 δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικῶς.
 σμερδαλέος δέ οἱ ἀμφὶ περι στήθεσσι ἀορτὴν
 χρύσεος ἦν τελαμών, ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο, 610
 ἄρκτοι τ' ἀγρότεροί τε σύες χαροποί τε λέοντες,
 ὑσμῖναί τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
 μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
 ὃς κείνῳ τελαμῶνα ἐῖ ἐγκάθθετο τέχνη.
 ἔγνω δ' αὐτ' ἐμ' ἐκείνος, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν, 615 ΟΛ
 καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἃ δεῖλ', ἦ τίνα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγηλάζεις,
 ὄν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγᾶς ἠελίοιο.
 Ζηνὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίου, αὐτὰρ ὀϊζὺν 620
 εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖρονι φωτὶ
 δεδμήμην, ὃ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.
 καὶ ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 φράζετο τοῦδέ γέ μοι κρατερώτερον εἶναι ἄεθλον·
 τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἦγαγον ἐξ Αἴδαο· 625 ΟΛ
 Ἑρμείας δέ μ' ἔπεμψεν ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 "ὥς εἰπὼν ὃ μὲν αὐτίς ἔβη δόμον Ἄϊδος εἶσω,
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴ τις ἔτ' ἔλθοι
 ἀνδρῶν ἠρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.
 καὶ νῦ κ' ἔτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ, 630
 Θησέα Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
 ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
 ἠχῆ θεσπεσίη· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἦρει,
 μὴ μοι Γοργεῖην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
 ἐξ Αἴδεω πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνηα. 635 ΟΛ
 "αὐτίκ' ἔπειτ' ἐπὶ νῆα κιῶν ἐκέλευον ἐταίρους
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἳ δ' αἴψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.
 τὴν δὲ κατ' Ὀκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
 πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὖρος. 640